18 Ιανουαρίου 2019

Μοναδική νύχτα την Κυριακή με ολική έκλειψη Σελήνης, Πανσέληνο και Υπερπανσέληνο (20-1-2019)

/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Ολική έκλειψη Σελήνης, η μοναδική ορατή από την Ελλάδα την επόμενη πενταετία

Τρία εντυπωσιακά αστρονομικά φαινόμενα αναμένουμε το βράδυ της **Κυριακής 20 Ιανουαρίου προς χαράματα της Δευτέρας 21 Ιανουαρίου: Πανσέληνος, Υπερπανσέληνος και ολική σεληνιακή έκλειψη.**

Η πρώτη Πανσέληνος του έτους θα συνδυασθεί με μια ολική έκλειψη Σελήνης, ενώ ταυτόχρονα το φεγγάρι θα βρίσκεται στο κοντινότερο σημείο της τροχιάς του από τη Γη (στο περίγειο) και έτσι θα φαίνεται πιο μεγάλο και φωτεινό (Υπερ-Σελήνη ή υπερπανσέληνος), αλλά και πιο σκουροκόκκινο λόγω της έκλειψης.

Ολική σεληνιακή έκλειψη συμβαίνει, όταν το φεγγάρι καλύπτεται ολόκληρο από τη σκιά της Γης. Η προηγούμενη είχε συμβεί στις 27 Ιουλίου 2018. Η νέα έκλειψη του Ιανουαρίου θα είναι η τελευταία ολική έκλειψη Σελήνης έως τις 26 Μαΐου 2021, αλλά η επόμενη έκλειψη που θα είναι ορατή από την Ελλάδα, θα σημειωθεί τον Φεβρουάριο του 2024, σε πέντε χρόνια.

Στην Ελλάδα, η είσοδος της Σελήνης στη σκιά της Γης, δηλαδή η έναρξη της μερικής έκλειψης, θα ξεκινήσει στις 5:34 ώρα Ελλάδας και το φεγγάρι θα βρίσκεται σε ύψος 25 περίπου μοιρών στον δυτικό ουρανό. Η ολική φάση της έκλειψης, που θα διαρκέσει περίπου μία ώρα, θα είναι ορατή σχεδόν από όλη την Ελλάδα (εκτός από κάποιες περιοχές της νότιας και ανατολικής Ελλάδας), συμπεριλαμβανομένης της Αθήνας, όπου το φαινόμενο θα αρχίσει περίπου στις 06:41 ώρα Ελλάδας, θα φθάσει στο μέγιστο σημείο του στις 07:12 και θα

ολοκληρωθεί στις 07:43 ώρα Ελλάδας.

Για να δουν όλο το φαινόμενο, το οποίο μαζί με τη μερική έκλειψη θα διαρκέσει σχεδόν τρεισήμισι ώρες, οι παρατηρητές στη χώρα μας θα πρέπει να έχουν ανεμπόδιστο ορίζοντα προς τα δυτικά, ειδικά κατά την ολική φάση της έκλειψης, όταν η Σελήνη θα βρίσκεται πολύ χαμηλά. Αντίθετα με τις δυνητικά επικίνδυνες ηλιακές εκλείψεις, δεν χρειάζεται η λήψη προστατευτικών μέτρων για να δει κανείς απευθείας τη σεληνιακή έκλειψη με γυμνά μάτια, καθώς το φεγγάρι δεν είναι τόσο λαμπρό όσο ο Ήλιος.

Η έκλειψη στην ολότητά της -δηλαδή μαζί με το φαινόμενο της παρασκιάς και της μερικής έκλειψης που προηγείται και έπεται της ολικής- θα είναι ορατή μόνο από το πιο δυτικό τμήμα της Ευρώπης, τη δυτική Αφρική, τη Βόρεια και Νότια Αμερική και τον ανατολικό Ειρηνικό Ωκεανό.

Η πρώτη πανσέληνος του έτους, που φέτος θα συμβεί στις 07:16 ώρα Ελλάδας της 21ης Ιανουαρίου, ονομαζόταν παραδοσιακά από τους Ινδιάνους της Αμερικής «πανσέληνος του λύκου», επειδή εκείνη την εποχή του χρόνου κοπάδια πεινασμένων λύκων ούρλιαζαν γύρω από τους καταυλισμούς των ανθρώπων.

Θα είναι το πρώτο από τα τρία «σούπερ-φεγγάρια» του 2019, καθώς φέτος θα υπάρξει τρεις φορές Υπερ-Σελήνη, δηλαδή ο δορυφόρος της Γης θα φαίνεται πιο κοντινός και λαμπερός από ό,τι συνήθως. Η επόμενη υπερπανσέληνος θα συμβεί στις 19 Φεβρουαρίου.

Την επόμενη μέρα, την Τρίτη 22 Ιανουαρίου, θα υπάρξει άλλο ένα ενδιαφέρον αστρονομικό φαινόμενο, ένα πολύ κοντινό πλησίασμα (σύνοδος) στον ουρανό της Αφροδίτης και του Δία. Οι δύο φωτεινοί πλανήτες θα είναι ορατοί σε απόσταση μόνο 2,4 μοιρών μεταξύ τους στον πρωινό ουρανό προς την ανατολή, λίγο πριν ο Ήλιος ανατείλει. Στις 31 Ιανουαρίου στους δύο πλανήτες θα προστεθεί και η Σελήνη, ώστε θα υπάρξει τριπλή σύνοδος το ξημέρωμα.

Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ